III 22784

universitară

Curs

VASILE NEMEȘ

DREPTUL ASIGURĂRILOR

Ediția a 4-a

Conform noului Cod civil

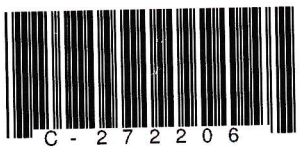
Editura Hamangiu
2012

III 22787

Conf. univ. dr. **Vasile Nemeş**
Universitatea „Nicolae Titulescu", Bucureşti

Dreptul asigurărilor

Ediţia a 4-a

Editura Hamangiu
2012

Cuprins

CAPITOLUL I. NOȚIUNI INTRODUCTIVE 1
Secțiunea 1. Scurtă privire istorică asupra asigurărilor 1
§1. Precizări prealabile 1
§2. Apariția şi evoluția operațiunilor de asigurare 2
§3. Apariția şi evoluția entităților din domeniul asigurărilor 3
§4. Scurtă privire istorică asupra asigurărilor în România 5
§5. Câteva aspecte privind apariția şi evoluția reasigurărilor 7
§6. Istoricul reglementărilor din domeniul asigurărilor 7
Secțiunea a 2-a. Principalele noțiuni în legătură cu asigurările 9
§1. Asigurarea – coasigurarea – reasigurarea – retrocesiunea 9
1.1. Asigurarea 9
1.2. Coasigurarea 10
1.3. Reasigurarea 11
1.4. Retrocesiunea 12
§2. Asiguratul – contractantul asigurării – beneficiarul asigurării – persoana cuprinsă în asigurare – terțul păgubit 12
2.1. Asiguratul 12
2.2. Contractantul asigurării 13
2.3. Beneficiarul asigurării 13
2.4. Persoana cuprinsă în asigurare 15
2.5. Terțul păgubit 15
§3. Elementele contractului de asigurare 16
3.1. Prima de asigurare 16
3.2. Indemnizația de asigurare (despăgubirea) 17
3.3. Obiectul asigurării 17
3.4. Interesul în asigurare 18
3.5. Riscul asigurat 18
3.6. Cazul asigurat (sinistrul) 19
3.7. Dauna sau prejudiciul 20
3.8. Suma asigurată 21
3.9. Franşiza 21
3.10. Durata asigurării (contractului de asigurare) – perioada asigurată 22
3.11. Termenul de păsuire 24
§4. Fondurile de protecție în domeniul asigurărilor 25
4.1. Fondul comun Carte Verde 25
4.2. Fondul de garantare 25
4.3. Fondul de protecție a victimelor străzii 26
§5. Asigurători – reasigurători – coasigurători 27
5.1. Asigurătorul 27
5.2. Reasigurătorul 28
5.3. Coasigurătorii 28
§6. Activitatea de intermediere şi intermediarii în asigurări 28
6.1. Activitatea de intermediere în asigurări 28

6.2. Intermediarii în asigurări 29
6.2.1. Agentul de asigurare 29
6.2.2. Subagenții 29
6.2.3. Agentul de asigurare subordonat 30
6.2.4. Broker-ul de asigurare 30
6.2.5. Broker în asigurări 30
6.2.6. Asistenții în brokeraj 30
6.2.7. Bancassurance 31

CAPITOLUL II. ACTIVITATEA DE ASIGURARE 32
§1. Noțiunea şi particularitățile activității de asigurare 32
§2. Participanții la activitatea de asigurare 33
2.1. Societățile comerciale de asigurare 33
2.2. Societățile mutuale de asigurare 34
2.3. Intermediarii în asigurări 35

CAPITOLUL III. SOCIETĂȚILE COMERCIALE DE ASIGURARE 36
Secțiunea 1. Constituirea societăților comerciale de asigurare 36
§1. Forma juridică a societăților comerciale de asigurare 36
§2. Actele constitutive ale societăților comerciale de asigurare 37
2.1. Forma actelor constitutive 38
2.2. Acționarii societăților de asigurare 38
2.2.1. Precizări prealabile 38
2.2.2. Noțiunea de potențial achizitor şi de acționar semnificativ 39
2.2.2.1. Potențialul achizitor 39
2.2.2.2. Acționarul semnificativ 39
2.2.3. Condițiile dobândirii calității de potențial achizitor şi de acționar semnificativ 41
2.2.3.1. Avizarea 41
2.2.3.2. Incompatibilitatea cu alte funcții şi calități 42
2.2.3.3. Deținerea unei situații financiare solide 43
2.2.3.4. Reputația morală 43
2.2.3.5. Condițiile generale din dreptul comun 43
2.2.4. Diferența dintre acționarii semnificativi şi persoanele semnificative 44
2.3. Capitalul social 45
2.3.1. Precizări prealabile 45
2.3.2. Întinderea capitalului social 45
2.3.3. Aporturile permise la formarea capitalului social 46
2.3.4. Capitalul social şi alte resurse ale societății 47
2.4. Obiectul de activitate 47
2.5. Studiul de fezabilitate 48
2.5.1. Natura angajamentelor sau a riscurilor pe care asigurătorul îşi propune să le acopere 49
2.5.2. Metodele actuariale de calcul folosite pentru stabilirea rezervelor tehnice 49
2.5.3. Principiile programului de reasigurare şi lista cu reasigurătorii 50
2.5.4. Componentele fondului de siguranță 50

2.5.5. Resursele financiare pentru acoperirea cheltuielilor 51
§3. Autorizarea constituirii societăților de asigurare 52
3.1. Precizări prealabile 52
3.2. Procedura de autorizare 52
3.2.1. Precizări generale 52
3.2.2. Cazurile de respingere a cererii de autorizare 53
3.2.3. Obiectul controlului în procedura autorizării 54
3.2.4. Căile de atac împotriva deciziei de respingere a cererii de autorizare 54
§4. Înmatricularea societății de asigurare 54
§5. Consecințele încălcării cerințelor legale de constituire a societăților de asigurare 55
5.1. Regimul juridic al neregularităților constatate în cadrul procedurii de autorizare 55
5.2. Consecințele neregularităților constatate de către directorul oficiului registrului comerțului cu ocazia verificării legalității înregistrării societății 56
5.3. Consecințele neregularităților constatate după înregistrarea societății 56
§6. Înființarea sucursalelor societăților de asigurare 57
6.1. Precizări generale 57
6.2. Înființarea sucursalelor de către societățile de asigurare româneşti pe teritoriul României 58
6.3. Înființarea sucursalelor pe teritoriul statelor membre 59
6.4. Stabilirea în România a sucursalelor aparținând asigurătorilor din statele membre 60
6.5. Stabilirea în România a sucursalelor aparținând asigurătorilor din statele terțe 60
Secțiunea a 2-a. Regulile privind funcționarea societăților comerciale de asigurare 61
§1. Organele de conducere 61
1.1. Adunarea generală a acționarilor 62
1.2. Administrarea societăților comerciale de asigurări 63
1.2.1. Precizări generale 63
1.2.2. Sistemul unitar (clasic) de administrare şi conducere a societății de asigurare 64
1.2.2.1. Consiliul de administrație 64
A. Condițiile dobândirii calității de administrator 64
B. Atribuțiile consiliului de administrație 67
C. Comitetele consultative ale consiliului de administrație 69
1.2.2.2. Directorii societății de asigurare 70
A. Condițiile dobândirii calității de director al societății de asigurare 70
B. Principalele atribuții ale directorului societății de asigurare 71
1.2.3. Sistemul dualist de administrare şi conducere a societății de asigurare 72
1.2.3.1. Directoratul 72
A. Condițiile dobândirii calității de membru al directoratului 72
B. Atribuțiile directoratului societății de asigurare 72

1.2.3.2. Consiliul de supraveghere 73
A. Condițiile dobândirii calității de membru al consiliului de supraveghere 73
B. Atribuțiile consiliului de supraveghere 74
C. Funcționarea consiliului de supraveghere 74
D. Comitetele consultative ale consiliului de supraveghere 75
1.3. Controlul asupra gestiunii societăților comerciale de asigurare 75
1.3.1. Precizări prealabile 75
1.3.2. Auditorul financiar 75
1.3.2.1. Desemnarea auditorului financiar 76
1.3.2.2. Competențele auditorului financiar 76
1.3.3. Auditorii interni 77
§2. Actuarii societății de asigurare 77
2.1. Precizări prealabile 77
2.2. Desemnarea și revocarea actuarului 78
2.3. Condițiile dobândirii calității de actuar 78
2.4. Atribuțiile actuarului 78
2.5. Înregistrarea actuarilor 79
§3. Principalele obligații ale societăților comerciale de asigurare 80
3.1. Constituirea și menținerea unei situații financiare solide 80
3.2.1. Scurte precizări 80
3.2.2. Rezervele tehnice 81
3.2. Contribuirea cu sume de bani la diferite fonduri din domeniul asigurărilor 83
3.3. Controlul intern și managementul riscurilor societăților de asigurare 84
3.4. Crearea unei politici de asigurare proprii și informarea asiguraților 84
3.4.1. Elaborarea politicii de asigurare 84
3.4.2. Informarea asiguraților sau potențialilor asigurați 85
Secțiunea a 3-a. Modificarea societăților comerciale de asigurare 87
§1. Noțiuni generale 87
§2. Majorarea și reducerea capitalului social 88
§3. Fuziunea și divizarea societăților de asigurare 89
Secțiunea a 4-a. Societățile mutuale de asigurare 90
§1. Noțiuni introductive 90
§2. Câteva aspecte de ordin istoric privind societățile mutuale de asigurări 91
§3. Noțiunea și particularitățile societății mutuale de asigurare 92
§4. Principalele reguli privind constituirea societăților mutuale de asigurare 93
4.1. Precizări prealabile 93
4.2. Actele constitutive 94
4.2.1. Condiții de formă 94
4.2.2. Cuprinsul actelor constitutive 94
4.2.3. Asociații 95
4.2.4. Cotizațiile asociaților și fondul de rezervă liber vărsat 96
4.3. Dobândirea personalității juridice de către societățile mutuale de asigurări 97
§5. Regulile privind funcționarea societăților mutuale de asigurare 97
5.1. Noțiuni introductive 97
5.2. Adunarea generală a asociaților 98
5.3. Administrarea societăților mutuale de asigurare 99

Secțiunea a 5-a. Încetarea existenței societăților de asigurare 100
§1. Noțiuni introductive 100
§2. Cauzele încetării existenței societăților de asigurare 101
2.1. Precizări prealabile 101
2.2. Cazurile de încetare a existenței asigurătorilor (retragerea autorizației de funcționare) 102
2.2.1. Neînceperea activității de asigurare 102
2.2.2. Întreruperea activității 102
2.2.3. Neîndeplinirea condițiilor care au stat la baza autorizării 103
2.2.4. Eşuarea redresării financiare 104
2.2.5. Încălcarea reglementărilor legale 104
2.2.6. Hotărârea adunării generale a acționarilor 105
2.3. Efectele retragerii autorizației de funcționare 106

CAPITOLUL IV. TRATAMENTUL JURIDIC APLICAT SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE ÎN DIFICULTATE FINANCIARĂ 108
Secțiunea 1. Considerații introductive 108
Secțiunea a 2-a. Redresarea financiară a societăților comerciale de asigurare 108
§1. Noțiuni generale privind redresarea financiară a societăților comerciale de asigurare 108
1.1. Reglementare 108
1.2. Noțiunea, caracterele şi scopul redresării financiare 109
1.2.1. Noțiunea şi caracterele redresării financiare 109
1.2.2. Scopul redresării financiare 111
1.3. Participanții la procedura redresării financiare 112
1.4. Conținutul redresării financiare şi modalitățile de realizare 113
1.5. Legea aplicabilă procedurii redresării financiare 114
1.5.1. Aplicarea legii române 114
1.5.2. Excepții de la aplicarea legii române 114
1.6. Cazurile de aplicare a procedurii redresării financiare 115
1.7. Măsurile specifice redresării financiare 116
1.8. Publicitatea declanşării procedurii redresării financiare 117
1.9. Regimul actelor juridice şi al acțiunilor judiciare pe perioada redresării financiare 118
1.9.1. Scurte precizări 118
1.9.2. Regimul actelor juridice 119
1.9.3. Acțiunile judiciare 119
§2. Redresarea societăților de asigurare pe bază de plan de redresare financiară 120
2.1. Noțiuni introductive 120
2.1. Planul de redresare financiară 120
2.1.1. Întocmirea planului 120
2.1.2. Conținutul planului 121
2.1.3. Aprobarea planului 121
2.1.4. Respingerea planului 122
§3. Redresarea societăților de asigurare prin administrare specială 122
3.1. Noțiuni introductive 122
3.2. Administratorul special 122

3.3. Efectele instituirii administrării speciale 123
3.4. Atribuțiile administratorului special 124
3.5. Închiderea procedurii de redresare financiară 124
3.5.1. Cazurile de închidere a procedurii 124
3.5.2. Publicitatea deciziei de închidere a procedurii 125
3.5.3. Plata creanțelor de asigurări 125
3.5.4. Subrogarea Fondului de garantare în drepturile creditorilor 127
Secțiunea a 3-a. Falimentul societăților de asigurare 128
§1. Noțiuni generale privind falimentul societăților de asigurare 128
1.1. Reglementare 128
1.2. Sfera de aplicare a procedurii falimentului societăților de asigurare 128
1.3. Condițiile aplicării procedurii falimentului societăților de asigurare 129
1.3.1. Calitatea de asigurător a debitorului 129
1.3.2. Insolvabilitatea asigurătorului 130
1.3.2.1. Precizări prealabile 130
1.3.2.2. Noțiunea de insolvabilitate specifică falimentului asigurătorilor 130
1.3.2.3. Dovada insolvabilității societăților de asigurare 131
1.4. Organele care aplică procedura falimentului societăților de asigurare 132
1.4.1. Precizări prealabile 132
1.4.2. Instanțele judecătoreşti 132
1.4.3. Judecătorul-sindic 132
1.4.4. Lichidatorul 133
§2. Deschiderea procedurii falimentului societăților de asigurare 135
2.1. Precizări prealabile 135
2.2. Cererile introductive 136
2.2.1. Cererea societății de asigurare debitoare 136
2.2.2. Cererea creditorilor 137
2.2.3. Cererea Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor 139
2.3. Efectele înregistrării cererii de faliment 140
2.4. Condițiile deschiderii procedurii falimentului 141
2.5. Efectele deschiderii procedurii falimentului societăților de asigurare 141
2.5.1. Publicitatea declanşării falimentului 142
2.5.2. Interdicția înstrăinării acțiunilor de către acționarii semnificativi şi persoanele semnificative 142
2.5.3. Ridicarea dreptului de administrare a administratorilor societății 143
2.5.4. Plata creanțelor din Fondul de garantare 143
2.5.5. Suspendarea acțiunilor judiciare sau extrajudiciare şi a procedurilor individuale de executare silită 144
§3. Regimul actelor juridice anterioare deschiderii procedurii 144
§4. Lichidarea averii societății de asigurare debitoare 145
4.1. Scurte precizări 145
4.2. Modalitățile de lichidare 146
4.2.1. Tranzacții privind cumpărarea de active şi asumarea de pasive, prin care o societate de asigurare, cu o situație financiară bună sau foarte bună, achiziționează, în tot sau în parte, activele

societății de asigurare debitoare și își asumă, parțial sau total, pasivele acesteia 146
4.2.2. Vânzarea de bunuri, precum: clădiri, terenuri, aparatură, valori mobiliare 147
4.2.3. Orice alte procedee de realizare a activelor societății de asigurare debitoare, cum ar fi cesiunile de creanță sau novațiile realizate în interesul procedurii falimentului la o valoare negociată 147
§5. Răspunderea persoanelor vinovate de ajungerea societății de asigurare în stare de faliment 148
§6. Distribuirea sumelor obținute în urma lichidării 149
§7. Închiderea procedurii falimentului societăților de asigurare 150
7.1. Noțiuni generale 150
7.2. Situația creanțelor născute ulterior închiderii procedurii falimentului societății de asigurare 150
Secțiunea a 4-a. Câteva aspecte specifice raporturilor de drept internațional privat în domeniul insolvenței societăților de asigurare 151
§1. Noțiuni introductive 151
§2. Regulile specifice falimentului societăților de asigurare persoane juridice române, care au sucursale pe teritoriul altor state membre 151
§3. Procedura falimentului aplicabilă sucursalelor aparținând societăților de asigurare din alte state membre, dar care au sediul în România 152
§4. Câteva reguli privind falimentul sucursalelor din România aparținând societăților de asigurare din statele terțe 153
§5. Informarea creditorilor de asigurări 154

CAPITOLUL V. INTERMEDIARII ÎN ASIGURĂRI 156
Secțiunea 1. Noțiuni introductive 156
Secțiunea a 2-a. Agenții de asigurare 157
§1. Noțiuni generale 157
§2. Constituirea agenților de asigurare 157
2.1. Precizări prealabile 157
2.2. Agentul de asigurare persoană fizică 157
2.3. Agentul de asigurare persoană juridică 160
2.3.1. Forma juridică 160
2.3.2. Actele constitutive ale agentului de asigurare persoană juridică 160
2.3.3. Condițiile dobândirii calității de agent persoană juridică 161
2.3.4. Înregistrarea agentului de asigurare persoană juridică 163
2.3.5. Consecințele constituirii agentului de asigurare fără respectarea cerințelor legii 164
Secțiunea a 3-a. Brokerii de asigurare 165
§1. Noțiuni generale 165
§2. Constituirea brokerilor de asigurare 165
2.1. Precizări prealabile 165
2.2. Regulile generale de constituire, prevăzute de Legea nr. 31/1990 166
2.2.1. Forma juridică 166
2.2.2. Actele constitutive ale brokerilor de asigurare 166
2.3. Regulile speciale de constituire a brokerilor, prevăzute de legislația asigurărilor 166
2.4. Înregistrarea brokerilor 169

2.5. Autorizarea funcționării brokerilor 169
2.6. Sancțiunea constituirii brokerilor cu încălcarea dispozițiilor legale 170
§3. Asemănări și deosebiri între brokerii de asigurare și agenții de asigurare și alte categorii de intermediari 171
3.1. Asemănări 171
3.2. Deosebiri 171
3.3. Agenții de asigurare subordonați 172
3.4. Agenții comerciali 173
Secțiunea a 4-a. Prepușii intermediarilor 173
Secțiunea a 5-a. Efectele juridice ale încheierii contractelor de asigurare prin mijlocirea intermediarilor 174
Secțiunea a 6-a. Funcționarea intermediarilor în asigurări 175
§1. Noțiuni introductive 175
§2. Organizarea și funcționarea agenților de asigurare 176
§3. Funcționarea brokerilor de asigurare 176
§4. Principalele obligații ale intermediarilor în asigurări 177
4.1. Precizări prealabile 177
4.2. Obligația de informare 177
4.3. Plata cotizațiilor stabilite prin normele legale 179
4.4. Respectarea măsurilor dispuse de către Comisia de Supraveghere a Asigurărilor 179
4.5. Pregătirea profesională continuă 180
§5. Exercitarea serviciilor de intermediere în Uniunea Europeană 181
§6. Câteva aspecte privind intermediarii în asigurări în Franța 182
Secțiunea a 7-a. Încetarea existenței intermediarilor în asigurări 183
§1. Noțiuni introductive 183
§2. Cazuri speciale de încetare a brokerilor de asigurare 183
§3. Falimentul intermediarilor în asigurări 185

CAPITOLUL VI. CONTRACTUL DE ASIGURARE (REGULILE GENERALE) 186
Secțiunea 1. Noțiuni generale 186
§1. Precizări prealabile 186
§2. Definiția contractului de asigurare 186
§3. Caracterele juridice ale contractului de asigurare 187
3.1. Contract consensual 188
3.2. Contract aleatoriu 188
3.3. Contract oneros 190
3.4. Contract sinalagmatic 191
3.5. Contract cu executare succesivă 192
3.6. Contract de adeziune 193
Secțiunea a 2-a. Părțile contractului de asigurare 195
§1. Precizări prealabile 195
§2. Asigurătorul – coasigurătorii – reasigurătorul 195
§3. Asiguratul – contractantul asigurării – persoana cuprinsă în asigurare – beneficiarul asigurării 197
§4. Terțul păgubit – moștenitorii terțului păgubit – moștenitorii asiguratului 198
4.1. Terțul păgubit 198
4.2. Moștenitorii terțului păgubit 198
4.3. Moștenitorii asiguratului 199

§5. Intermediarii în asigurări 199
Secțiunea a 3-a. Condițiile de fond (de validitate) ale contractului de asigurare 199
§1. Scurte precizări 199
§2. Capacitatea 200
2.1. Capacitatea asigurătorului 200
2.2. Capacitatea asiguratului 201
§3. Consimțământul 202
3.1. Noțiuni generale 202
3.2. Eroarea 203
3.3. Violența 205
3.4. Dolul 206
§4. Obiectul 207
§5. Cauza 208
Secțiunea a 4-a. Condițiile de formă și proba contractului de asigurare 210
Secțiunea a 5-a. Principalele reguli privind încheierea contractului de asigurare 211
§1. Sediul materiei 211
§2. Etapa precontractuală. Informarea reciprocă a părților asupra elementelor esențiale ale contractului de asigurare 211
§3. Momentul încheierii contractului de asigurare 214
3.1. Noțiuni generale 214
3.2. Oferta de a contracta 215
3.3. Acceptarea ofertei de asigurare 216
3.4. Teorii privind momentul încheierii contactului 217
3.4.1. Ipoteze 217
3.4.2. Încheierea contactului de asigurare între prezenți și prin telefon 217
3.4.3. Încheierea contractului de asigurare prin corespondență (între absenți) 217
3.4.4. Regulile speciale privind încheierea contractului de asigurare prin mijloace electronice 218
3.4.5. Particularitățile încheierii contractului de asigurare la distanță 219
3.4.5.1. Reglementare 219
3.4.5.2. Obligațiile furnizorului (asigurătorului) în cazul încheierii contractelor la distanță 220
3.4.5.3. Denunțarea unilaterală a contractului de asigurare încheiat la distanță 221
§4. Locul încheierii contractului de asigurare 221
§5. Cuprinsul contractului de asigurare 222
5.1. Părțile contractante și beneficiarul asigurării 222
5.2. Obiectul asigurării 223
5.3. Riscurile ce se asigură 223
5.3.1. Noțiune 223
5.3.2. Excluderile de riscuri 223
5.3.3. Condițiile de acoperire a riscurilor 225
5.3.4. Comunicarea informațiilor și împrejurărilor esențiale ale riscului asigurat 225

5.3.5. Consecințele necomunicării informațiilor și circumstanțelor esențiale ale riscului 226
5.4. Momentul începerii și cel al încetării răspunderii asigurătorului 227
5.5. Primele de asigurare 227
5.6. Sumele asigurate 227
5.7. Sancțiune 228
5.8. Alte elemente cuprinse în contractul de asigurare 228
§6. Clauzele abuzive în contractul de asigurare 228
Secțiunea a 6-a. Efectele contractului de asigurare 230
§1. Precizări prealabile 230
§2. Obligațiile asiguratului 230
2.1. Comunicarea către asigurător a datelor și informațiilor necesare încheierii contractului de asigurare 230
2.2. Plata primelor de asigurare 231
2.2.1. Negocierea primei de asigurare 231
2.2.2. Conținutul primei 232
2.2.3. Locul plății primelor 232
2.2.4. Dovada plății primelor 232
2.2.5. Consecințele juridice ale neplății primelor de asigurare 233
2.2.6. Informarea asiguratului cu privire la consecințele neplății primelor de asigurare 234
2.3. Informarea asigurătorului despre producerea cazului asigurat 235
2.3.1. Precizări prealabile 235
2.3.2. Conținutul și modalitatea de informare a producerii cazului asigurat 236
2.3.3. Persoanele care pot face comunicarea producerii cazului asigurat 237
2.3.4. Consecințele juridice ale neexecutării obligației de informare despre producerea cazului asigurat 237
2.3.5. Efectele comunicării producerii cazului asigurat din perspectiva obligației de despăgubire 238
§3. Obligațiile asigurătorului 238
3.1. Plata indemnizației de asigurare 238
3.2. Supraasigurarea și subasigurarea în obligația de despăgubire a asigurătorului 239
3.3. Efectele franșizei în operațiunea de despăgubire 240
3.4. Cazuri generale de exonerare a asigurătorului de plata indemnizației 241
§4. Efectele contractului de asigurare cu privire la raporturile de coasigurare 241
§5. Efectele (raporturile) contractului între asigurat și reasigurător 242
§6. Efectele contractului de asigurare față de terți 243
6.1. Efectele cu privire la persoanele cuprinse în asigurare 243
6.2. Efectele cu privire la moștenitorii terțului păgubit 244
6.3. Efectele contractului de asigurare cu privire la moștenitorii asiguratului 245
6.4. Efectele contractului cu privire la intermediarii în asigurări 245
§7. Regresul asigurătorului 246

Secțiunea a 7-a. Cesiunea contractului de asigurare 248
Secțiunea a 8-a. Modificarea contractului de asigurare 249
Secțiunea a 9-a. Încetarea contractului de asigurare 250
§1. Precizări prealabile 250
§2. Cazuri speciale de încetare a contractului de asigurare 250
2.1. Producerea riscului asigurat anterior încheierii contractului de asigurare sau imposibilitatea producerii acestuia 250
2.2. Neplata primelor de asigurare 251
2.3. Denunțarea contractului 252
§3. Expirarea duratei contractului 252
§4. Încetarea perioadei de asigurare 253
§5. Survenirea cazului asigurat 253
§6. Decesul asiguratului 254

CAPITOLUL VII. ASIGURAREA DE BUNURI 256
Secțiunea 1. Precizări prealabile 256
Secțiunea a 2-a. Interesul în asigurare 257
Secțiunea a 3-a. Riscurile asigurate 257
Secțiunea a 4-a. Încheierea contractului de asigurare de bunuri 258
Secțiunea a 5-a. Efectele contractului de asigurare de bunuri 258
§1. Obligațiile asiguratului 258
1.1. Plata primelor de asigurare 258
1.2. Întreținerea bunului asigurat 259
1.3. Comunicarea producerii riscului asigurat 259
1.4. Luarea măsurilor de limitare a pagubei în cazul survenirii evenimentului asigurat 260
1.5. Declararea existenței altor asigurări pentru același bun 260
§2. Obligațiile asigurătorului 261
2.1. Criterii pentru stabilirea indemnizației de asigurare 261
2.2. Valoarea bunului 261
2.3. Întinderea pagubei 262
2.4. Suma asigurată 262
Secțiunea a 6-a. Sisteme de acoperire a despăgubirilor 263
§1. Sistemul acoperirii proporționale 263
§2. Sistemul primului risc 263
§3. Sistemul acoperirii limitate 264
Secțiunea a 7-a. Cazurile de excludere de la plata despăgubirilor 264
Secțiunea a 8-a. Încetarea contractului de asigurare de bunurilor 264
§1. Noțiuni generale 264
§2. Pierderea interesului în asigurare 265
§3. Producerea riscului asigurat 265
Secțiunea a 9-a. Asigurarea bunurilor obiect al contractelor de leasing 266

CAPITOLUL VIII. ASIGURĂRILE DE PERSOANE 268
Secțiunea 1. Considerații introductive 268
Secțiunea a 2-a. Riscurile acoperite 268
Secțiunea a 3-a. Părțile contractante 268
Secțiunea a 4-a. Încheierea contractului 269

Secțiunea a 5-a. Denunțarea contractului 271
Secțiunea a 6-a. Efectele contractului de asigurare de persoane 272
§1. Noțiuni generale 272
§2. Plata indemnizației de asigurare 272
Secțiunea a 7-a. Cazuri speciale de excludere de la despăgubire 273
Secțiunea a 8-a. Încetarea contractului de asigurare de persoane 274

CAPITOLUL IX. ASIGURĂRILE DE CREDITE, ASIGURĂRILE DE GARANȚII ŞI ASIGURĂRILE DE RISCURI FINANCIARE 276
Secțiunea 1. Noțiuni generale 276
Secțiunea a 2-a. Asigurările de credite 276
§1. Noțiunea de credit 276
§2. Asigurarea creditelor financiar-bancare 278
§3. Asigurarea creditelor garantate 279
§4. Asigurarea bunurilor obiect al contractelor de credit ipotecar pentru investiții imobiliare 280
4.1. Asigurarea garanțiilor creditului 280
4.2. Reglementare 280
4.3. Părțile contractului de asigurare a bunurilor obiect al ipotecii în cazul creditelor ipotecare pentru investiții imobiliare 281
4.4. Durata contractului (asigurării) 281
4.5. Plata primelor de asigurare 282
4.6. Riscurile asigurate 282
4.7. Cesiunea drepturilor din asigurare 283
4.8. Acordarea despăgubirilor 284
§5. Asigurarea creditelor (creanțelor) comerciale obişnuite 285
5.1. Prezentare generală 285
5.2. Prima de asigurare şi indemnizația de asigurare în asigurarea creditului 286
5.3. Indemnizația de asigurare 286
§6. Reguli speciale aplicabile asigurărilor de credite şi garanții 287
Secțiunea a 3-a. Asigurarea de garanții directe şi indirecte 287
Secțiunea a 4-a. Asigurarea de pierderi financiare 288

CAPITOLUL X . ASIGURAREA DE RĂSPUNDERE CIVILĂ 290
Secțiunea 1. Prezentare generală 290
§1. Noțiune 290
§2. Părțile asigurării 290
§3. Efectele contractului de asigurare de răspundere civilă 291
§4. Stabilirea şi acordarea despăgubirilor 291
Secțiunea a 2-a. Asigurarea de malpraxis medical 293
§1. Noțiuni generale 293
1.1. Precizări prealabile 293
1.2. Sediul materiei asigurării de malpraxis medical 293
1.3. Noțiunea asigurării de malpraxis medical 294
1.4. Particularitățile asigurării de răspundere civilă medicală 295
§2. Părțile asigurării de malpraxis medical 296
2.1. Asigurații 296

2.2. Asigurătorii 296
2.3. Persoana cuprinsă în asigurare 296
§3. Principalele obligații ale personalului medical 297
3.1. Precizări prealabile 297
3.2. Obligația acordării asistenței medicale/îngrijirilor de sănătate 297
3.3. Obligația de diligență și prudență în exercitarea profesiei 300
3.4. Obținerea acordului informat al pacientului 300
§4. Răspunderea civilă a personalului medical 302
4.1. Cazurile de răspundere civilă a personalului medical 302
4.1.1. Actul de malpraxis medical 302
4.1.2. Acordarea asistenței medicale neadecvate 303
4.1.3. Neacordarea asistenței medicale 303
4.1.4. Efectuarea actului medical fără obținerea consimțământului informat al pacientului 303
4.1.5. Neglijența și lipsa cunoștințelor în exercitarea profesiei 304
4.1.6. Depășirea limitelor competenței profesionale 304
4.2. Natura juridică a răspunderii personalului medical 304
4.3. Efectele juridice ale vinovăției asupra răspunderii personalului medical 305
4.4. Cazuri de exonerare de răspundere a personalului medical 306
§5. Riscurile și prejudiciile acoperite de asigurarea de malpraxis medical 307
5.1. Cazurile acoperite de asigurarea de malpraxis medical 307
5.2. Locul producerii riscurilor și a pagubelor 308
§6. Efectele contractului de asigurare de malpraxis medical 309
6.1. Precizări prealabile 309
6.2. Efectele între părțile contractante 309
6.2.1. Obligațiile asiguratului 309
6.2.1.1. Plata primelor de asigurare 310
6.2.1.2. Informarea asigurătorului cu privire la existența altor asigurări de malpraxis medical 310
6.2.1.3. Încunoștințarea asigurătorului despre existența unei acțiuni în despăgubire 311
6.2.2. Obligațiile asigurătorului 313
6.3. Efectele față de terțul păgubit 314
6.3.1. Precizări prealabile 314
6.3.2. Noțiunea de terț păgubit în asigurarea de malpraxis medical 314
6.3.3. Acțiunea directă a persoanei păgubite 315
6.4. Efectele între personalul medical și terțul păgubit 316
§7. Persoanele îndreptățite la plata despăgubirilor 316
7.1. Precizări prealabile 316
7.2. Terțul păgubit (pacientul) 317
7.3. Succesorii pacientului (persoanei vătămate) 317
7.4. Asiguratul 318
7.5. Moștenitorii asiguratului 318
§8. Acordarea despăgubirilor 319
8.1. Categorii de prejudicii acoperite 319
8.2. Limitele acordării despăgubirilor 320
8.2.1. Limitele maxime ale despăgubirilor de asigurare 320

8.2.2. Efectele juridice ale vinovăției asiguratului în producerea prejudiciului asupra obligației de despăgubire a asigurătorului ____ 321
8.2.3. Cuantumul despăgubirilor ____ 321
8.3. Efectele coasigurării asupra răspunderii civile medicale ____ 322
8.4. Modalitățile de acordare a despăgubirilor ____ 323
8.4.1. Precizări prealabile ____ 323
8.4.2. Stabilirea şi acordarea despăgubirilor pe cale amiabilă ____ 323
8.4.3. Stabilirea şi acordarea despăgubirilor pe cale judecătorească ____ 324
§9. Cazuri de exonerare de răspundere a asigurătorului ____ 326
§10. Regresul asigurătorului ____ 327
§11. Încetarea contractului de asigurare de răspundere civilă medicală ____ 328
11.1. Precizări prealabile ____ 328
11.2. Cazurile de încetare a contractul de asigurare de răspundere civilă medicală ____ 329
11.2.1. Expirarea duratei contractului ____ 329
11.2.2. Imposibilitatea producerii riscului asigurat ____ 329
11.2.3. Rezilierea contractului ____ 330
11.2.4. Denunțarea unilaterală a contractului ____ 330
11.2.5. Decesul asiguratului ____ 330
§12. Asigurarea de răspundere civilă a furnizorilor de servicii medicale, materiale sanitare, aparatură, dispozitive medicale şi medicamente ____ 330
12.1. Precizări prealabile ____ 330
12.2. Cazurile de răspundere civilă a furnizorilor de servicii medicale, materiale sanitare, aparatură, dispozitive medicale şi medicamente ____ 331
12.3. Limitele despăgubirilor furnizorilor de servicii medicale, materiale sanitare, aparatură, dispozitive medicale şi medicamente ____ 332
§13. Prescripția în domeniul răspunderii civile medicale ____ 333
Secțiunea a 3-a. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule ____ 335
§1. Reglementare ____ 335
§2. Persoanele obligate să încheie asigurarea obligatorie auto ____ 335
2.1. Asigurații ____ 335
2.2. Asigurătorii ____ 336
2.3. Încheierea asigurării obligatorii R.C.A. prin intermediari ____ 337
§3. Proba contractului de asigurare R.C.A. ____ 338
§4. Obiectul asigurării ____ 338
4.1. Riscurile acoperite ____ 338
4.2. Locul producerii riscurilor asigurate (limitele teritoriale de acoperire) ____ 339
4.3. Riscuri neacoperite. Cazuri de excludere ____ 340
4.3.1. Forța majoră, culpa victimei sau a unui terț ____ 340
4.3.2. Prejudiciile suferite de autorul faptei (accidentului) ____ 340
4.3.3. Prejudiciile produse de prepuşii aceluiaşi proprietar de vehicule ____ 341
4.3.4. Riscurile survenite în perioada de nevalabilitate a poliței şi riscurile ce depăşesc limita de acoperire ____ 341
4.3.5. Încălcarea normelor legale ____ 342
4.3.6. Categorii de terți neacoperiți ____ 343
4.3.7. Prejudiciile produse bunurilor transportate ____ 343
4.3.8. Prejudiciile produse în timpul conducerii unui vehicul furat ____ 344

4.3.9. Prejudiciile produse de dispozitive sau instalații montate pe vehicule 345
4.3.10. Prejudiciile cauzate de produsele periculoase 345
4.3.11. Prejudiciile produse în timp de război sau a unui atac terorist 345
§5. Cuprinsul poliței de asigurare obligatorie R.C.A. 346
5.1. Principalele elemente ale contractului de asigurare 346
5.2. Durata asigurării 346
5.3. Momentul începerii răspunderii asigurătorului 347
5.4. Prima de asigurare 348
§6. Efectele contractului de asigurare de răspundere civilă 348
6.1. Precizări prealabile 348
6.2. Obligațiile părților contractante înainte de producerea cazului asigurat 349
6.2.1. Obligațiile asiguratului 349
6.2.1.1. Plata primelor de asigurare 349
6.2.1.2. Exploatarea vehiculului cu diligența unui bun proprietar 350
6.2.2. Obligațiile asigurătorului 350
6.3. Efectele contractului de asigurare R.C.A. după producerea cazului asigurat 351
6.3.1. Precizări prealabile 351
6.3.2. Raporturile dintre asigurat şi asigurător 351
6.3.2.1. Informarea asigurătorului cu privire la producerea evenimentului asigurat 351
6.3.2.2. Informarea asigurătorului în legătură cu conduita persoanei prejudiciate privind acordarea despăgubirilor 353
6.3.3. Raporturile juridice dintre asigurat şi terțul păgubit 354
6.3.4. Raporturile juridice dintre terțul păgubit şi asigurătorul de răspundere civilă 354
6.3.5. Formularea cererii împotriva Fondului de protecție a victimelor străzii 355
6.3.6. Formularea cererii împotriva BAAR-ului 355
6.3.7. Formularea acțiunii (solicitarea despăgubirilor, acordarea despăgubirilor) prin reprezentanțele de despăgubiri 356
§7. Procedura de stabilire şi acordare a despăgubirilor în cazul prejudiciilor specifice asigurării obligatorii de răspundere civilă auto 357
7.1. Precizări prealabile 357
7.2. Stabilirea şi acordarea despăgubirilor pe cale amiabilă 358
7.2.1. Stabilirea şi acordarea despăgubirilor pe cale amiabilă, pentru pagube materiale produse bunurilor 358
7.2.1.1. Precizări prealabile 358
7.2.1.2. Avizarea şi constatarea prejudiciilor de către asigurătorul de răspundere civilă auto 358
7.2.1.3. Comunicarea răspunsului privind modul de soluționare a cererii de despăgubire a terțului păgubit 359
7.2.1.4. Stabilirea despăgubirilor materiale pe cale amiabilă 360
7.2.1.5. Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau distrugerii vehiculelor 361
7.2.1.6. Plata despăgubirilor în cazul avarierii sau distrugerii vehiculelor 362

7.2.1.7. Plata despăgubirilor pentru avarierea sau distrugerea altor bunuri decât vehiculele 363
7.2.1.8. Acordarea despăgubirilor pentru unele categorii speciale de bunuri 365
7.2.2. Stabilirea şi acordarea despăgubirilor pe cale amiabilă în caz de vătămare corporală şi deces 365
7.3. Stabilirea şi acordarea despăgubirilor pe cale judecătorească 366
7.4. Întinderea maximă a despăgubirilor 367
7.5. Recuperarea despăgubirilor plătite de către asigurător (regresul asigurătorului) 368
Secțiunea a 4-a. Asigurarea obligatorie a locuințelor 370
§1. Reglementare 370
§2. Obiectul asigurării 370
2.1. Imobilele cu destinație de locuință 370
2.2. Riscurile acoperite 370
§3. Părțile contractului de asigurare obligatorie a locuințelor 371
3.1. Asigurații (persoanele obligate să încheie asigurarea obligatorie a locuințelor) 371
3.2. Asigurătorul 374
§4. Consecințele neîncheierii contractului de asigurare obligatorie a locuințelor 374
§5. Forma şi cuprinsul contractului de asigurare obligatorie a locuinței 375
5.1. Forma contractului de asigurare obligatorie a locuinței 375
5.2. Cuprinsul contractului de asigurare obligatorie a locuinței 375
5.3. Primele de asigurare şi sumele asigurate 375
5.4. Durata contractului de asigurare obligatorie a locuințelor 376
§6. Efectele contractului de asigurare obligatorie a locuințelor 376
§7. Încetarea contractului de asigurare obligatorie a locuințelor 377

BIBLIOGRAFIE 379

INDEX 387